

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.**MARÍA DE BELL-LLOCH.**

Tè talent, escriu ab garbo,
y ab puresa inimitable,
y s' ha conquistat un nom
distingit y respectable.

RETRATOS DE COS ENTER.

JOSEPH YXART.

Quan á principis del passat istiu aparequé en las columnas de *La Publicidad* un article critich sobre 'ls actors Vico y Calvo, que per primera vegada 's presentavan reunits davant del públich barceloní, s' aixecá gran polsaguera, com si repentinament hagués caygut una bomba.

Entre amichs y adversaris de las *dos eminencias* tot era mirarse ab assombro, estranyats uns y altres, encsra que per diferent motiu, del atreviment del articulista.

Desde aquell día, vá ferse popular lo nom de J. Yxart.

En un altre país menos superficial ho hauría sigut molt avants de aquest succés ruidós.

Yxart venia cultivant feya temps la crítica literaria ab notable talent, y 'ls que solém enterarnos dels llibres bons que 's publican—que per desgracia aquí á Espanya no son molts en número—haviam llegit ab verdadera delectació dos volúms titulats *El año pasado*, que resumeixen ab notable acert los aconteixements literaris y artístichs de Barcelona, durant los anys 1885 y 1886.

Aquells dos volúms—sense contar lo tercer corresponent al any passat, que acaba de publicar—son més que suficients per fer la reputació de un escriptor.

Desgraciadament los llibres aquí á Espanya avansan á pas de tortuga; sols los articles de periódich guanyan ab rapidés lo camí de la notorietat y de la fama, sobre tot quan son oportuns, y responen á las necessitats de la opinió pública.

Yxart ab l' aludit article, vá deixar la targeta á Barcelona. Son darrer volum de críticas, ó siga

‘l tercer de la serie *El año pasado*, tan ó més important que ‘ls dos precedents, equival á una distinguda visita, que ‘ls amants de las lletras y sobre tot los aficionats al teatro, que á Barcelona son infinits, reberán ab verdadera complacencia.

Per coneixer al escriptor y avalorar lo seu merit, basta fullejarlo. Conté 348 planas de doctrina, al alcans de totas las inteligencias, que Sarcey, un dels millors crítichs de Fransa, no desdenyaria de firmarlas. Hi campeja en ellas una assombrosa varietat de assumptos, tractats ab verdadera competencia y gran novetat, ab primorós istil y ab sátira fina y espiritual.

Ja ‘l prólech predisposa á la lectura. La professió de fé del crítich no pot ser més sincera ni més ingeniosa.

Dona després una ullada al *Teatro Principal* y als variats espectacles de la darrera campanya: lo carácter dels sainetes espanyols y en especial de la famosa *Gran via* no pot estar millor definit, ni expressat ab més concisió. Cumberland, lo doctor Das y fins en Romero Robledo desfilan per las planas de *El año pasado* deixant una impressió justa del efecte que produhiren; mentres que l’ anàlisis de Coquelin com actor y Coquelin, monologuista, terminat per una traducció del estudi que l’ eminent cómich francès mateix ha fet del monólech *La Robe*, constituheixen algunas de las planas més interessants del volúm. La perspiciacia del senyor Yxart arriba á un extrém que han alcansat pochs crítichs espanyols.

Una petita revista de *Tannhauser*, escrita per un profá en l’ art diví de la música; pero per un profá de bon gust; una rápida ullada al *Teatro catalá* y una lleugera pintura del *Eldorado*, feta ab gran facilitat de llapis, precedeixen al bonich article consagrat al desaparegut *Odeon*, en lo qual está perfectament retratada la típica fesomia de aquell popular teatro.

Y entrém ja en la part més interessant del llibre; l’ estudi titulat *Calvo y Vico.-Comentario y glosa*. Lo ruidós article de *La Publicidad* que li serveix de preámbul, no es més que un cohet de avís. Calvo y Vico ab sas qualitats y sos defectes están estudiats á conciencia, com no ho havían sigut fins ara, en las páginas compresas, entre la 123 y la 211 del últim volúm del senyor Yxart. Davant de aquest estudi es menester treures lo sombrero. No hi haurá aficionat al art de la declamació que no ‘l llegeixi més de una vegada. Nosaltres creyém ferli justicia considerantlo com á guía del bon gust en quant al art de la declamació. Si, com creyém, arriba á divulgarse, ‘l públich de Barcelona haurá donat un gran pas en lo camí de la educació en materia teatral.

Casi ‘ns falta espay per detallar lo restant del volúm que comprén un detingut estudi de las poesias de Angel Guimerá, y dels principals llibres publicats durant l’ any y una secció de *Casos y cosas*, en la qual s’ hi llegeixen articles deliciosos, com los titulats *Forasteros en Cataluña*, *La estatua de Prim* y un paisatge fortunysiá, que ‘ns conduheix *De Reus á Tarragona* en un día de istiu, á través de la polsosa carretera, demostrant que la ploma del autor es tan destre en l’ art de la crítica, com en l’ art de la creació.

L’ impressió general del *Año pasado* pot resumirse en una fórmula:

«Criteri ecléctich, bon gust, claretat, istil primorós, finura de observació y ausencia total de pedanteria.»

Y ara que hem desembrassat al autor de son

agradable bagatge, permétinme que ‘ls presenti l’ home.

Quan vejin passar per la Rambla á un jove alt y prim, generalment ab hongo y capa madrilenya, una mica encorvat, de cabell y bigoti ros, nas fi y lleugerament dividit á la punta, ulls blaus des-sota de uns lentes y ab aire distret (sobre tot aixó) aquest es Yxart.

Té uns 35 anys y es fill de Tarragona, en qual Institut cursá la segona enseyansa, havent terminat la carrera de advocat en la Universitat de Barcelona.

Lo senyor Serrahima y hasta D. Estanislao Figueras, coneixedors de sa clara inteligencia, li havían augurat grans triunfos forenses; pero Yxart va empenyarse en no donarlos la rahó, repugnantli exercir una carrera que ab tot y ser considerada com literaria, las més de las vegadas se dona castanyas ab lo cultiu de las lletras.

Entre lletrat y literat, va optar resoltament per lo darrer. No arribá á encarregarse més que de un plet del torn de ofici, y desde ‘l comensament va endossarlo á un colega. No havia nascut per curial.

En cambi sa vocació literaria es tan antigua y decidida que pot dirse que desde petit jugaba á escriure. Las célebres gatadas de D. Serafi Pitarrá, lo sorprengueren en la infancia, y ab tal afany las acullí que passen de vint las parodias ó sainetes qu’ escrigué en aquell período. De versos del temps que era estudiant ha de tenirne molts; pero no ‘ls deixa coneixer á ningú, tal vegada porque ‘l sentit crítich engendra sempre la desconfiansa en las propias obras.

En una vetllada que tingué efecte l’ any passat en lo suntuós taller dels germans Masriera, recordo haverli sentit llegir —com ell sol sab ferho— una composició que té per assumpto la pintura de *Una Mascarada*, en la qual se hi descubreix un poeta descriptiu de primera forsa.

Tots los ensaigs de Yxart están en catalá. Lo seu parent, Oller autor de *La Papallona* y *Vilaniu*, escribia llavors en castellá exclusivament. ¡Quí havia de dir que més tart se cambiarian los papers!

A Yxart, li tocá anar á servir á la República, y no dich al rey, porque quan la quinta de Castellar, de rey no n’ hi havia.

Era á l’ any 1873 y fou destinat á Madrid, ingressant en lo regiment de Infantería de Marina. Féu tot lo servey en lo Ministeri del Ram, haventlo prés de secretari particular lo ministre D. Jacobo Oreiro, que ‘l distingia y apreciava.

Sols una vegada —y aquest detall es curiós— hagué de formar en lo regiment; fou en la famosa fetxa del 3 de jener... y arribá tart á la formació. Aquest incident pinta al amich Yxart.

Entregat per complert á la literatura, ve dirgint ja fa alguns anys las publicacions de la casa Cortezo. Avants de que aquesta adquirís la *Biblioteca Arte y Letras*, escrigué ‘l tomo *Fortuny*, qu’ es molt notable. Més tart, entre altres, traduhí conciensudament tres volums de *Dramas de Schiller*, y escrigué una porció de prólechs als tomos de la *Biblioteca clásica*, de la mateixa casa.

En sos tres volums *El año pasado* s’ ha conquistat un dels primers llochs en lo camp de la crítica que abandonaren lo malhaurat Revilla,

quan deixá d' existir y Frederich Balart, que sent un dels primers escriptors, es á la vegada un dels primers dropos d' Espanya.

Yxart, fins ara, ha reduhit á Catalunya 'l seu camp de observació; pero 'l dia que vulgui, passarà l' Ebro, á tall de vencedor. Los crítics avuy no abundan, y 'ls que saben criticar sense ofendre son encare més escassos.

Tractat com á home, Yxart es lo mateix que com á literat, lo que 'ls francesos ne diuen *un excellent causeur*. Sa conversa no té préu: agradable, variada y gráfica.

Sas distraccions son proverbials entre 'ls que 'l coneixen y 'l tractan. Y es que viu concentrat en l' art, en la literatura, en la vida del esperit.

Un rasgo y acabo.

La primera vegada que havia de venir la Judic á Barcelona á la qual tenia grans anhels desentir, se 'n anava á retiro, carrer de Pelayo amunt, acompanyat del vigilant que havia de obrirli la porta. Acabava de averiguar que la Judic no venia, y exclamá:

—¿Sab que la Judic no ve?

Lo vigilant tot extranyat:

—¿Com diu?

L' Yxart confós:

—Ah dispensi.....

S' havia distret, prenent al vigilant del barri per un dels amichs ab los quals enrahona sobre art y literatura.

P. DEL O.

TRAVESSURAS.

¿Te 'n recordas d' aquell dia que 't deya si m' estimavas, mentres que tú 'm preguntavas si també t' estimaria?

Tots dos várem dir que sí, y dantnos á un temps la má, tots dos amor vam jurá y tots dos várem mentí.

Jo pensava:—No la estimo; pero aixó ¿que t' que veure, mentres ella 'm vulga creure y 'm donga, fidel, son mimo?—

Y tú 't deyas:—Molt ni poch no l' estimo; mes ¿qué importa, si ell me creu y en son pit porta d' un volcá de amor lo foch?—

Aixís, fingint y creyent, l' amor vam sabé inventarnos, pensant los dos enganyarnos, sent enganyats mútuament.

Tú confiavas en ma fé, jo contava ab ton amor; tots dos, tenint buyt lo cor, juravam tenirlo plé.

Fent de vanitat acopi, pintárem ab gust notable ab tons d' amor varitable lo qu' era sóls amor propi.

Un afecte que no 's sent no podia sostenirse:

nostres cors dins d' ells van dirse:

Ya fa cuatro ó cinch senmanas que aprendém tots lo francés, y á pesar de los pesares encara no sabém res.

¡Pobres homes! ¡Ja están frescos si 'm tractan de conquistar!
¿Qué es capás de marejar un cap tan plé... d' arabescos?

—¿Potser l' altre també ment?—

L' amor, que ni en somni encare haviam jamay sentit, doná al punt son primer crit y 'ns mirárem cara á cara.

Tú avuy tens lo perfum meu y jo tinch l' essencia téva: tú ets de debó tota méva, jo soch de veras tot teu.

Avuy tenim lo que ansiávam, sense rezels ni falsias...

¡Ay! ¡Riguémnos d' aquells días en que 'ls dos nos enganyávam!

C. GUMÁ.

LA NOVA LOTERÍA.

¡Ja s' han acabat las ilusions!

Es á dir, s' han acabat las ilusions pèls que no han tret; perque pèls que han tingut la sort de treure, ara están més frescas y vigorosas que may.

Avants del sorteig, no se sentia parlar d' altra cosa que de la irradiació.

—¿Ja t' bitllet vosté?

—¡Ja ho crech si 'n tinch! A horas d' ara ja n' hi comprat sis ó set. Y encare faig compte de buscarne algún altre.

—No 'n trobará pas: diu que s' han acabat tots.

—Bè: de totes maneras, me sembla que ab los que tinch, haig de treure per forsa.

—¿Ab sis ó set? ¡Ja ho crech! Jo no 'n tinch més que un, y també ho espero. ¿No veu que per aquest sistema tots han de sortir premiats?

—¿Tots? Jo 'm creya que no més n' hi havia d' haver un si y un nó...

—¡Cá! Ja 's veu que no n' está enterat: diu que aixó de la irracialia... ¡no sè com ne diuen!..

—Irrealisació

—¡Just! Pues aixó de la irrealisació es una cosa que vá eléctricament, y premia tots los números.

—¡Ja es bèn curiós!

—Curiós y molt bo pèls pobres.

Altres, que no anavan tan á las palpentas, s' entretenían fent combinacions de números y apilant xifras y xifras, per veure si trobavan lo modo de treure la primera, ó las tres segonas... ó totes plegadas.

—¿Veu?—deya un,—ab lo sorteig per irradiació las probabilitats van tan encadenadas, que si t' sort ab un bitllet y ha pres las degudas precaucions, s' emporta un reguitzell de premis.

—Esplicuim' ho: no ho entench prou bè tot aixó.

—Es molt senzill. Suposis que l' hu treu la primera; pues la segona la treu lo dos, la tercera 'l quatre, la quarta 'l vuyt... y las demès sorts tots los números que acaban en setze...

—Vaja, ara ho comprench perfectament.

Gracias á aquestas noticias é informes, las classes morigeradas corrian com ánimas en pena per aquestos carrers de Dèu, buscant billets, décims, participacions... en

—¿Quán s' obra la Exposició?
Miro las obras molt mortas...
—¡Home! Crech que avants d' obrirla,
primer s' han de fer las portas...

fi, qualsevol cosa que dongués dret á un ó dos ó tres ó quatre premis.

Va ferse 'l sorteig. va venir la llista *personificada* en la primera sort, y ¿volen sentirne de crits, malediccions y malas paraulas?

—¡Això es una pillada! —diu un carreter que no se 'n vol anar en termes cuberts ni panyos calents —A mi se 'm va prometre que treuria, y resulta que lo que hi tret son rabes fregits.

(L' home no diu precisament *rabes fregits*; pero jo ho dissimulo d' aquesta manera, per respecte als lectors.)

—Ben net! crida un altre, que si no es carreter podria molt ben serho ¡Hont s' es vist una llista en que tots los números acaban en hu! ¡Vaya unas *cusualitats*! ¡Tots en hu! Aixó que ho contin a sa tia.

—Lo més bonich — anyadeix un ataconador — es que lo meu decim hi ha tres ó quatre uns, y no me 'l volen pagar

—¿Y acaba en hu també?

—¡Ah! No, aixó nó: acaba en sis.—

En las administracions de loterias diu que no s' entenen de feyna, retxassant bitllets inútils y desferent errors.

—Deu lo quart: veyám si farà 'l favor de pagar-me aquest decim.

—Dongui

—Si es servit.

Sorpresa del *lotero*

—Senyora, aquest bitlet no ha tret res.

—Be, aixó si qu' es gracios. ¿No diu que tots que acaban en hu han tret?

—¿Y qu' hi acaba 'l seu?

—Me sembla que sí.

—No senyora: miris' ho bè: l' hu del seu bitlet es al davant y no al darrera ..

—¡Oh! Comensant per aquí está clar: comensi

á mirarse 'ls números per aquesta banda; veurá com l' hu es l' últim.

—¡Vaja en nom de Déu!

—¡Uix! ¡Estiga bonet! ¡Vaya uns bitlletayres corran! No m' atraparán may més.—

Un altre parroquiá 's presenta ab una pretenció encara més absurda.

—Veji, senyor *lotero*: ¿quán me toca ab aquest número?

—Res.

—Res; bueno. Pues ¿quánt me donarán ara?

—¿No li dich? Res.

—Es que á mí m' havian dit que als números que no treyan res també 'ls donavan alguna cosa.

—Sí; 'ls donan expressions per la familia.

—¡Poca solta!

—Menos ne tè vosté de volguer que li donguin alguna cosa ab un número que ja sab que no ha tret.—

En certas capas socials la exasperació es extraordinaria. Altras s' ho prenen més filosófica-ment, y allissonats per la experiencia, se proposan ser més afortunats en los sorteigs succesius.

—¡Ja hi trobat lo secret! —deya l' altre dia un calculador impertérrit.—¿Vol treure en lo próxim sorteig?

—¡Ja ho crech! ¿Que sab la manera?

—S' guríssima, infalible. Prengui qualsevol número acabat en dos.

—¿Vol dir?

—Com si ho vejés. En lo primer sorteig, varen sortir premiats los números acabats en hu; en lo segón ho serán los acabats en dos, en lo tercer los acabats en tres .. y aixís fins á tornar á comensar.—

Per acabar, un diálech recullit al vol:

—¿Y donchs, cóm li ha anat aixó de la *irradiació*?

—¡Que hi he rabiast bastant!

A. MARCH.

INTERPRETACIONS DE LA DOCTRINA CRISTIANA.

Un pobre nen, que tindria apenas set ó vuit anys, havia arribat á las portas de la mort, víctima de una enfermetat que de tal modo li agotá las forsas, que 'l me je que 'l visitava cregué convenient recomenarli, al tenirlo en estat de convalescencia, un régimen alimentici per demés succulent y regenerador.

La carn fa carn, se diu vulgarment; per lo tant, res millor que aqueixa sustancia pera restaurar a aquell angelet en forma de fideu.

De aquesta opinió sigué la mare de la criatura, convensuda de que la carn era la única cosa que podia salvarlo. No obstant, no pogué conseguir per cap dels medis—que tots los va emplear—ferni engullir una caixalada. Tal era la aversió que per la carn mostrava.

La pobre dona prou s' escarrassava preguntantli á cada punt la causa de tal obstinació; pero per més que feya no 'n podia may treure la aygua clara; fins qu' un dia, á copia de caricias y promesas pogué arrencarli 'l secret.

—¿Per qué no 'n vols menjar, fill meu, tant bona qu' es?

—Perque es un dels tres enemichs del ánima, respougué 'l baiiet.

Y aquesta idea malhadada no li pogué arrancar més que la mort, que 'l sorprengué al cap de pochos mesos.

REFLEXIONS D' UN DRAPAYRE.

¡Ni ferro vell, ni drapots,
ni vidres, ni paper brut!...
Vaja, ab aixó de la crisi,
aquest rengló está perdut.

Desde aquella fetxa la seva mare, que antes era molt devota, no s' ha acostat més a la Iglesia.

Aná, per la Quaresma, a confessarse una xicota jova y guapa, pero algún tant presumida y apasionada pèl luxu.

Lo confessor, com es natural, li preguntá quins eran los seus pecats.

—Pare, li contestá ella ab gran frescura, no me 'n coneix més qu' un, que es lo tercer dels capitals: 'l de la luxuria.

—¡M' ho havia pensat!, respongué irriat lo confessor, es fruyta del temps...

Una senyoreta 's desesperava, porque segons ella deya, li faltava un dels cinch sentits corporals.

Trobantse un dia en una reunió particular, repetí la queixa, culpant a la Naturalesa que l' havia feta incompleta.

—Ay, ay,—exclamá un gomós menjantsela ab la vista—sí qu' es estrany: ¿podém saber quin es lo sentit que li falta?

—No hi ha cap inconvenient: me falta l' últim.

—Ver... oír... gustar... oler... y tocar..... 'L de tocar?

—Sí senyor, aquest mateix: per més esforços que hi fet no he pogut aprendre de tocá 'l piano.

Un pagés no anava may a missa, y al reptarlo 'l rector del poble per aquella falta de fe, li respongué qu' ell creya ab Déu, y que per ell Déu era 'l Sol.

—Home, exclamá 'l rector... ¡Vete'n aquí un altre! Un home que vol ser adelantat y créu encare ab las falornias dels pobles primitius!...

—Si 'ls primers pobles adoravan al sol, replica va 'l pagés, aixó demostrará que la mèva religió es molt més antiga que la de vostés.

—Pero, desgraciat ¿en qué 'us fundeu per adorar al sol?

—En las mateixas oracions que vostés ensenyan a la quitxalla.

—Aquesta sí qu' es bona... ¿Nosaltres ensenyém a adorar al sol?

—Jo no sé si ensenyan a adorarlo; lo que sí puch dirli que declaran que 'l sol es Déu.

—¿Nosaltres?

—Sí, senyor, vostés. Vostés quan resan lo credo diuen: «Crech en un Sol, Déu tot poderós.»

Lo rector etgegá una gran rialla, dihent: —Pero home, aixó no es més que qüestió de una coma.

—Es lo que jo hi dit sempre, replicá 'l pagés: vostés ab aixó de la religió hi menjan, y 'l sol se deixa adorar de franch.

Un xavalet que no pujava dos pams de terra 's donava a menos tractar ab noys de la seva edat y buscava sempre ferse amich de personas ben altas.

Un dia li preguntá son pare per qué havia de tenir aquella aversió pels seus iguals y aquella simpatía per las personas de las quals no arribava al jonoll.

—Perque aquets al menos no son avaros, contestà 'l xicot ab aires de doctor.

—¿Cóm? interrompí pasmat lo pare. ¿Acás la avarícia es patrimoni de la gent petita?

—Sí, senyor, replicà 'l noy; no sab que diu la doctrina? *Contra avarícia largueza?*

UN CATALÉPTICH.

MA VEHINA.

Mitj amagat per una enredadera, davant del mèu, un balconet s' ovira, y sentadeta allí en una cadira passa 'l dia cusint nena encisera.

Es negra y abundant sa cabellera, foch llensan los seus ulls sempre que mira, y exhala sa boqueta, quan suspira, los delicats perfums de primavera.

Es suau la sèva veu, dolça y sonora, son front revela bè una pensa pura, vesteix ab elegància seductora... en fi, es imponderable sa hermosura.

Donchs ab aquesta nena (aixó no es faula) jamay 'ns havém dit ni una paraula.

S. Ustr.

CAPRITXO.

No 'n tenia, y aixó que ja fumava davant del gueto, feya molt temps que m' afaytava, y fins gastava novia.

Tots mos amichs ne tenian, y aixó era per mí un continuat sofoco.

Si bè es un luxo car de mantenir, en cambi vos fa semblar un Sagasta ó siga una persona de responsabilitat

Y ara qu' hi parlat de 'n Sagasta, 'm recordo que casi tots los ministres ne tenen, y tot sovint la trehuen á paisejar.

Casi tots los senyors que assisteixen al Liceo, la portan, y alguns que tenen cotxe fins ne fan tenir una al cotxero: condició precisa: «ó t' avens á soportar aquesta carga, ó al carrer.»

¡Y jo, no careixent de medis per mantenirla, encare no 'n tinch!

Avants s' estilavan baixas, pero ab molt vol y llassos: semblavan senyoras ab mirinyach.

Passant anys, s' aprimaren poquet á poquet, guanyant en alsada lo que perdian en amplada.

Ara poch temps, van dar en formar una elegant curva al cap de munt...

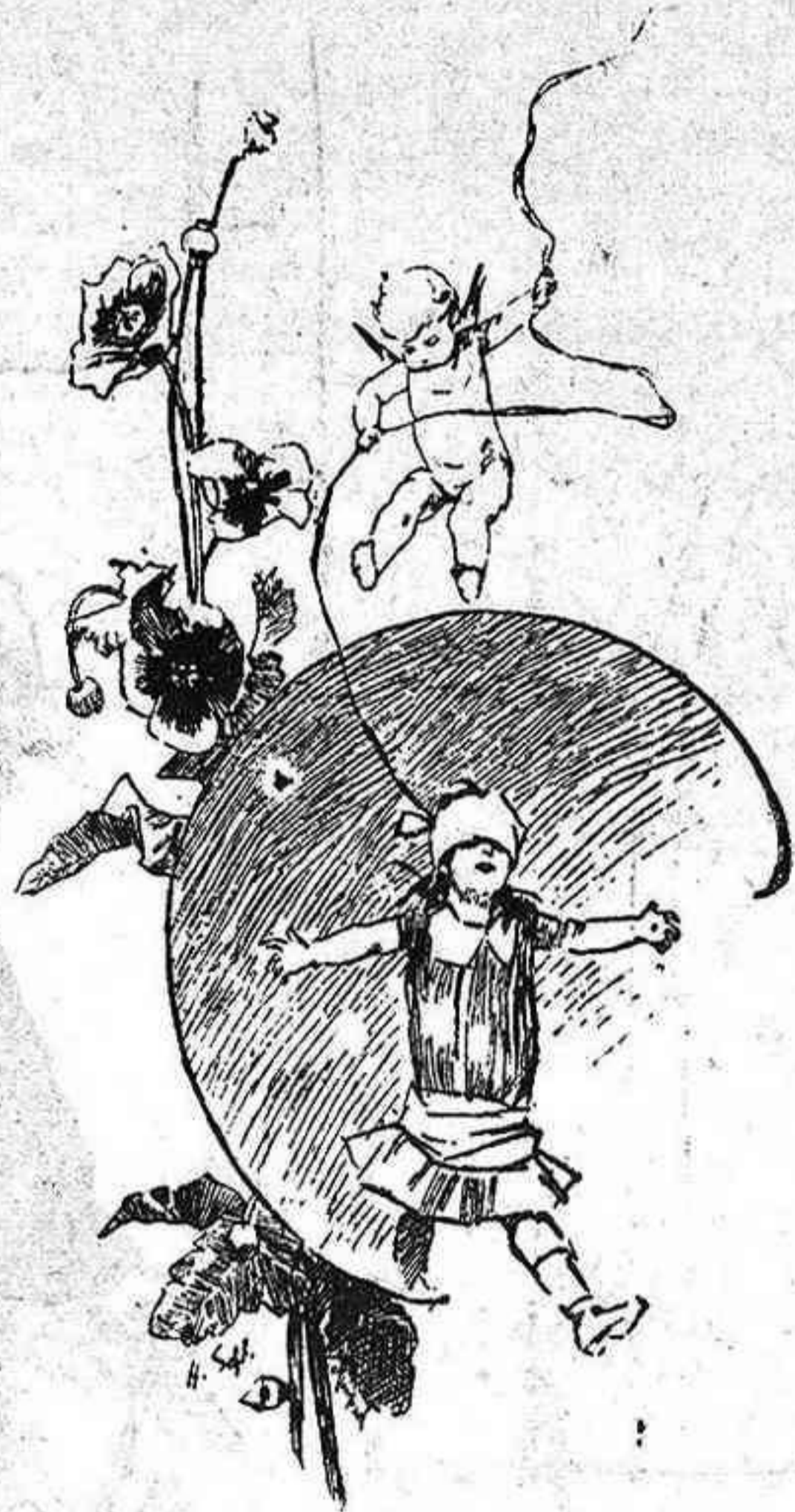
Y avuy, ja no son curvas, son rectas: se pot dir que son de tamanyo natural.

Sembla extrany lo que 'l gust de la época influeix en aquesta important y numerosa familia.

Dich important y numerosa, sens temer equivocarme: en efecte, aixó de que vinch parlant, es una cosa internacional: per tot arreu s' usa... ¿y cóm nó, si casi es una patent de persona?...

A tots vos deu passar lo que á mí: veyeu, per exemple, un tío vostre; y 'l veyeu sol, es dir, sense *aixó*; donchs ja 'us sembla que no hi es tot, que li falta alguna cosa, de que no podeu dar-vos compte: en cambi, si vá ab ella, ja fa més patxoca; vos sentiú més inclinats á respectarlo; en una paraula, es un tío sancer... un tío... més tío... ¡no sè com dirho!

ALEGORIA.

¡A quin temps hem arribat!
¿Saben qu' es aixó d' aquí?
Un nen qu' está enamorat
y encara no sab de quí.

Aixó ho pensava jo, quan tot just tenia vint anys.

Tenia unas terribles ganas de fer un cop de cap...

Pero no 'm decidia... ¡Era massa jove encare, per tirarme al damunt aqueixa responsabilitat!

Mes n' hi han de tan joves com jo, que ja han dat aquest pas trascendental y difícil... per altra part, la Constitució del Estat no ho priva.

Poch me faltava per decidirme, quan un aconteixement acabá de ferme perdre 'l cap.

En Paco y en Manel, dos íntims amichs mèus, y de la mèva edat poch més ó menos, després de tres ó quatre anys de pensarhi, un dia van dirme qu' estavan resoltos á fersen una de sèva, costés lo que costés.

¡Horror!... tots dos en un mateix día: era 'l colmo de l' atreviment.

Lo cas es, que ho van fer com ho havian dit: jo 'm creya que hi hauria un cataclisme, pero 'm vaig equivocar: no va passar res.

Aixó vá animarme, y com que 'm dava celos lo véurem rebaixat als ulls d' ells, vaig decidirme...

No podia fer menos: tot lo día 'ls sentia dir:

—¿Qué la portarás demá?

—Jo sí, ¿y tú?

—Donchs jo també.

Y á l' endemá, jo 'm veyá avergonyit: es clar, semblava un nen al costat d' ells dos, y 'm quedava endarrera per contemplarlos.

¡Quina parella més felís troba un home si té sort al adquirirla!

En una botiga del carrer de Fernando, n' hi havian varias.

Totas portavan dol, és dir; vestían de seda negra, y eran molt serias y tiessas: semblavan inglesas.

Vaig enamorar-me d' una, y vaig comensar á ferli l' os: ella dissimulava.

De mica en mica, la vaig arribar á estimar: jo que sí:

Convido un dia á tots los amichs; aném cap allá; ab tota solemnitat, y possehit de una forta emoció, vaig demanarla.

Al arreglar las condiciones, son pare hi posava alguns inconvenients: per fi 'ns varen avenir, y al sortir d' aquella casa ¡ja era mèva!

Ara que soch vell, la tinch penjada en un clau, al costat de la teula, y cada cop que la veig, penso en las emocións d' aquell dia.

Y tot aixó per dir que 'm vaig comprar una xistera!

CAPELLÀ-PREHISTÓRICH.

CUENTO.

Un rich molt treballador no tenint res més que fe volgué averiguar perque del amor se 'n diu amor.

Pero en mal' hora per ell li acudí tal pensament, perque desde aquell moment donant martiri al cervell,

no menjava ni dormía, tornantse tot sech y groch, hasta faltarli molt poch per aná á la boijeria.

Mes va compadirse'n Dèu, puig ell li degué inspirar la idea de plantejar lo problema á un amich seu.

Lo qual un cop va enterarse de la causa del neguit del seu amich, tot seguit d' aquest modo va explicar-se:

—La sola paraula amor ja 't descifra 'l geroglífich puig es la dona *am* magnífich que casi sempre 'ns pesca or.

S. DEL PALAU.

LLIBRES.

LOREY TRANQUIL.—*Parodia carnavalesca en quatre actes y un prólech, dividida en deu quadros, lletra de D. JOAQUIM MARINELLO Y BOSCH, y música de D. FRANCISCO RODRIGUEZ y D. ANTON PUJOL.*

Aquesta producció, escrita ab molt garbo y salero, ha sigut representada distintas vegadas y sempre ab éxit, en los teatros de Tarrassa, per la societat del *Barret*, que á imitació de la antigua del Born de Barcelona celebra cada any la festa de Carnestoltas practicant lo simpátich lema de *Filantropía y Diversió.*

L' obra del Sr. Marinelló té condicions recomenables, y despullada de alusions locals, podria representarse ab éxit en qualsevol teatro.

MÉTODO TEÓRICO-PRÁCTICO COMPENDIADO, para

aprender en poco tiempo el lenguaje Tagalog, por JULIUS MILES.

Es aquest llibre no sols una gramática senzilla y metódica, sinó un extens vocabulari de paraulas perteneixents á aquet idioma tant usat en las Filipinas, de gran utilitat per las personas que han de trasladarse á aquellas islas.

Lo Sr. Miles ha prestat un verdader servey á la causa de la colonisació espanyola.

LAMENTOS DE DOS VÍCTIMAS de la omnipotencia del Banco de España, dirigidos al Excmo. Señor Ministro de Hacienda.—Acusém recibo de aquesta publicació, que per la seva índole particular, está fora de la competencia de la crítica literaria.

EXPOSICIÓN UNIVERSAL DE BARCELONA.—Año 1888.—CLASIFICACIÓN DE PRODUCTOS.—Lo sol títol de aquesta publicació oficial feta á expensas del Ajuntament, indica clarament lo seu objecte.

La clasificació dels objectes es bastant completa.

Ara sols falta que 's presentin expositors.

RATA SABIA.

PRINCIPAL.

Si 'ls cartels no diuen una cosa per altra, al sortir lo present número s' haurá estrenat la comedia *Durand y Durand*, traducció de la francesa que ab lo mateix títol s' estrená á París y qu' es un dels éxits de la anterior temporada.

Veurem si la llengua castellana li escaurá tant bè con la francesa.

Dimars va cantar algunas pessas de concert la *signorina Amalia Paoli.*

Una particularitat. Diumenje l' anunciavan com á célebre; difluns com á distingida; y dimars al vespre va resultar *discreta.*

¡Ay nineta pescadora!
Posa 'l teu peu bèn segú:
no sigui que anant per pesca,
algú no 't pesqui á n' á tu!

Tè una véu bèn timbrada; pero se li observa alguna desigualtat.

A més hauríam preferit sentir-la en pessas menos manosejadas que las que va cantar.

LICEO.

Aquell crit de «¡va caure!» que fa uns anys se sentia per Barcelona, podria aplicarse á l' ópera *Giuditta*, cantada per primera y crech que per última vegada á Barcelona, la nit del passat divendres.

Música pobre, sense caràcter y plena de ripis y d' inèxperiències es lo que s' observa en la partitura del mestre Falchi, qual falca no es de la fusta de que 's fan los compositors.

La representació hauria passat sense un aplauso á no ser la Sr. Borelli que cantá y representá ab verdader talent lo final del tercer acte. També 'l Sr. Marconi 's féu aplaudir en una romansa del acte quart.

Pero ni aixó, ni l' esmerada direcció del mestre Goula, bastan per ressucitar á un difunt.

Lo mestre Falchi ab *Giuditta*, primer pren al públich per Judit y l' atropella; pero després lo pren per Holofernes y 'l mata.

La jugada no resulta bíblica.

Contribuí en part al fracás lo descuit ab que l' ópera va ser posada. En l' acte segon desfilaren quatre reys, copiats talment de un joch de cartas.

A mida que anavan sortint, lo públich deya:

—'L de oros!

—'L de copas!!

—'L de espasas!!!

—'L de bastos!!!!

Lo Sr. Marconi vestia una gran capa verda que li donava totas las apariències de un monstruós pebrot.

Ignoro si l' aplaudit tenor va proposarse obsequiar de una manera simbólica al autor de *Giuditta*.

ROMEA.

S' ha posat en ensaig la nova tragedia del eminent poeta Angel Guimerá, titulada: *Mar y Cel*, que será estrenada próximament.

Dimars va estrenarse una pessa de dos sols personatjes titulada: *Cop de telas*.

Aquesta producció que tè cert aire francès, una mica escursada y un tan allegerida de certs *bocadillos* groixuts, especialment de alguns que l' autor posa en boca de la dama, produhiria més bon efecte.

L' obra arrancá no pocas riallas, y al caure 'l teló fou cridat á l' escena l' autor que resultá ser lo senyor Ferrer y Codina.

En l' execució hi prengué part la Sra. Parrenyo, que no feu cap esfors, per atenuar los *bocadillos gruixuts* de que hém parlat més amunt, demostrant per lo demés naturalitat y desembrás; y 'l Sr. Goula, inimitable, com sempre, en los papers de jove *corrido*, y en lo maneig de la ironia.

Tots dos intérpretes foren aplaudits.

NOVEDATS.

Dilluns tingué lloch en aquest teatro, en ocasió del benefici del simpátich é inteligent actor senyor Oliva, l' estrenó de dugas obras.

Es la primera un drama en tres actes y en vers, *La piedra angular*, degut á la ploma d' un novell

escriptor, que s' amaga ab lo pseudónim de J. Miles. L' autor, acceptant la enormitat del adulteri y regoneixent las terribles conseqüències que aquesta falta porta en la organizació de las familias, sembla que tracta de demostrar que la societat es injusta al condemnar mes enérgicament la infidelitat de la dona que la del home, ja que, segons l' autor, tan funesta es l' una com l' altra.

Encare qu' en *La piedra angular* no 's proba lo que 's tracta de probar —tan perque l' assumpte es molt difícil y espinós, com perque problemas d' aquesta naturalesa requereixen forsas de gegant—lo senyor Miles en sa primera obra demostra possehir notables condicions d' autor dramátich y de poeta. Los dos primers actes van més bé que 'l tercer, hont se fa notar de un modo molt visible la inèxperiencia del autor.

Lo Sr. Miles fou cridat varias vegadas á las taulas; pero no 's presentá per no trobarse en lo teatro.

Temps perdut es lo títol de la segona obra estrenada, deguda á la ploma del Sr. Figuerola Aldrofeu.

Temps perdut es un juguet escrit ab desenfado y pocas pretensions. Lo seu argument es petit, casi nulo; pero l' autor no s' ha proposat res més que fer riure al públich una estona y ho consegueix perfectament. Luego, lo temps que ha gastat escrivint *Temps perdut*, no es *temps perdut*, ni la estona que l' espectador hi passa, tampoch.

Lo senyor Figuerola va ser cridat, ab justicia, á las taulas, hont tingué que presentarse pera recullir los repetits aplausos del públich.

Lo desempenyo de las dugas obras de que hém parlat fou molt acceptable: en la primera s' hi veyá la experta direcció del Sr. Tutau; en la segona l' humor y 'l talent cómic del Sr. Capdevila.

Lo teatro plé y brillant tal com mereix un *beneficiat* tant inteligent y laboriós com lo Sr. Oliva.

CIRCO EQUESTRE.

S' ha tornat á reproduhir *El juego de la Rosa* y la pantomima de gran espectacle *Mazzeppa*.

Ja sap lo Sr. Alegria que hi ha espectacles que sempre 's veuhen ab gust.

LABICHE.

Lo telégrafo anuncia la mort de aquest célebre autor francès.

Lo teatro de *Labiche* es universal.

Moltas comedias, pessas, situacions y tipos haurán aplaudit tots vostés qu' encare que donats ab un altre nom, eran fills de *Labiche*.

Escrigué més de 150 obras. La fecunditat en ell no fou may obstacle á la travessura y á la gracia. Per combinar situacions ingeniosas ningú com *Labiche*; ningú com *Labiche* per fer riure.

Aquí hauria sigut un simple *sainetero*; Fransa en cambi va obrirli las portas de la Academia.

L' art de fer riure á una generació no pot pagarse.

N. N. N.

ENTUSSIASME XARADISTA.

Lema: «Tot per las xaradas!»

Soch un hábil xaradista dels més célebres que hi han, si 's presenta un' hora trista me l' aparto endavinant.

LA NOSTRA GENT. (Dibuix de Mariano Foix.)

ELL.—¿Sabs que aquest demati ja t' hi trobat tres ó quatre vegadas per aquest mateix carrer?... ¿Ahont vas?

ELLA.—¿Ahont vols que vaji?... ¡A cal metje!

LA NENA (apart).—¡Ay, ay! ¡Qu' es mentidera la mamá!

Las xaradas
mil vegadas
m' han distret los mal de caps,
cada día
pagaria
la dotzena á quatre naps.

Quan veig ESQUELLAS
del día ó vellas
sols las xaradas miro al moment,
perque m' agrada
tení ocupada
la maquineta del pensament.

Dos primera tersa
vull endeviná,
quarta dos inversa;
ja sè lo que fa.
Prima tres segona...
vaja surt rodò.
Oh, quin' hora bona!
¡¡Tinch la solució!!

Vingan xaradas á tort y á dret,
que aixís las horas passo distret.

Si una nina molt trempada
veig un día pèl carrer
y donantme una mirada
lo mèu cor fa presoner,
los mèus passos
ab forts llassos
sembla que lligats están;
pero al acte
faig un pacte
que l' amor me va afluijant.

Ja *La Campana*
mon cos demana
y ab gran deliri la busco ahont es;
xaradas miro,
ab gust suspiro
y ab la xicota no hi penso més.

Quarta tres primera ..
la cosa va bè,
prima dos tercera...
ja ho acertarè.
Tres primera quinta,
ara vindrá 'l bó.
¡La cosa ja pinta!
¡¡Tinch la solució!!

Ab las xaradas ja m' ha fugit
l' amor que 'm dava tan gran neguit.

Si un malvat, un día intenta
(ab algun motiu injust)
marejarme y m' atormenta
fins que pot dar-me un disgust,
jo m' altero
sens volguero,
casi trech foch pèls caixals,
renechs tiro
fins que miro
lo remey que 'm cura 'ls mals.

Es La Campana,
que m' encomana
ab sas xaradas lo bon humor,
y al que volia
dar-me mal día
deixantlo córrer li faig favor.

Tres segona prima,
dos tercera cinch,
mon cervell s' anima
sembla que ja ho tinch.
Prima tersa quarta...
¡Oh satisfacció!
Ja no se 'm aparta.
¡¡Tinch la solució!!

Ab la xarada se m' ha olvidat
la mala feta d' aquell malvat.

Aixís llenso mil vegadas
de las penas l' amarch fel,
sols tenint forsa xaradas
de la terra 'n faig un cel.
Jo voldria
sempre día
perque aixís no 's fès may tart,
puig m' amola
que 'l temps vola
y cada hora sembla un quart.

La vida es bella,
tenint LA ESQUELLA,
y altres periódichs per 'quest istil,
tinch una vida
tan divertida
que al món cap home hi ha més tranquil.

Ab tres repetida
y ab la *prima sis,*
jo passo la vida
com lo més felís.
Ni á la *dos-doblada,*
ni á la *hu-tres* tinch pó,
sempre á la xarada
trobo solució.

Tenint xaradas no 'm falta ré,
si ellas me faltan jo 'm morirè.

Q. ROIG.

¿S' aplassará? ¿No s' aplassará?
Aquesta pregunta se la fa tothom, sense que
ningú sápigua que respondre.

Faltan uns 70 días per l' inauguració, y aquells
pomposos edificis tot just están á mitj camí, sense
que ningú entreveji 'l terme dels mateixos.

Lema del gran concurs universal:
«Desordre—Imprevisió.»

Jo m' atreveixo á proposar una idea.

Tota vegada que 'ls edificis están tan atrassats
y la demanda de lloch més atrassada encare, po-
dria substituirse la projectada exposició per un
gran panorama ó *tuti-li-mundi*, en lo qual per
medi del pinzell y ab l' ajuda de poderosos vidres
de multiplicar los espectadors poguessen adquirir
una idea de las grandesas somiadas.

Recomano als exposicionistas que no desdenyin
aquesta idea.

Posin mans á la obra desseguida, que si no, ni
pèr aixó 'ls quedarà temps.

Hi vist en un periódich que una de las festas que 's preparan ab motiu de l' Exposició, consisteix en la coronació solemne del eminent poeta Mossen Jacinto Verdguer.

Dupto que l' autor de *La Atlántida y Canigó* vulgui prestarse á ser objecte de una muixiganga.

A més de que un capellá, la corona la porta sempre.

A no ser que la coronació projectada haja de correr á cárrech del actual regidor y antich barber, Sr. Lloret.

Cantan tan entussiasmats perque van á buscá un mort que ha deixat molts mils pecats y molts mils... en plata y or.

Los regidors no 's treuen la gorra ni davant del poble.

Ha cessat en lo cárrech de secretari de la Exposició l' Sr. Serrano Casanova, inventor de la cosa.

L' Ajuntament l' ha declarat cessant perque no assistia feya temps á la oficina.

Es alló que 's diu vulgarment:

—Tindria por que l' Exposició li caigués á sobre. ¡Está tot tan mal construhit!

Una idea espatarrant.

Per quan s' inauguri l' Exposició alguns regidors tenen la idea de vestir la antigua gramalla dels concellers.

Ja me 'ls imagino, vermells de cap'á péus... y en especial entreveig la venerable figura de don Ignaci y del Sr. Masvidal.

Aquest últim no t'è prou bayeta al magatzém per fer las gramallas que requereixen personas tant groixudas.

En l' uniforme dels concellers que adoptin los regidors, será precís sustituhir una prenda.

La xía, haurá de transformarse ab una gorra.

Los concellers no 's treyan la xía ni davant del rey.

S' ha aprovat un nou uniforme pels municipals.

Los quals en los días de gala, portarán un casco ab plumero blanc, á tall d' espanta-moscas; pantalons blancs de punt y polainas negras.

Un Xanxas á una raspa:

Si el puchero te se rompe ó algún día se te esquierda, puedes contar con el casco per fer bullir l' escudella.

Han comensat las obras de restauració en la fatxada del *Teatro Principal*.

La millor restauració sería tirar-la á terra y ferne una de nova.

La fatxada del *Principal* resulta la més carquinyoli de quantas existeixen á Barcelona.

ENSAIG GENERAL.

S' ho ha pres ab tanta afició y s' hi ha llenat ab tan pit, que dirigint una fuga fins l' assiento li ha fugit.

Repárinla: ab aquella curva que fa, sembla qu' estiga embrassada; y com á sota de la balconada treuhen mitj cos algunas figuretas, jo no sè aixó lo que sembla.

¿Quín dia será que surti de cuydado?

La Rambla de Barcelona, en materias arquitectónicas, va enriquintse fins á un extrem inconcebible.

Apart del *Principal*, reparin l' edifici de l' Academia, y al observar la torre que corona l' cos central, diguin si no 'ls vè la idea de un senyor ab barret de copalta.

Lo més trist es que la senyora de aquest galan se 'n haja anat á viure á la Rambla de Santa Mónica.

Contemplin la fatxada nova de la iglesia de Sant Joseph, y al veure aquell gran finestral semi-circular, fassin lo favor de dirme si no 'ls recorda un vano obert.

Al menos los arquitectos han trassat dos edificis bèn senyors.

Sembla que á l' Ajuntament hi ha qui barrina la idea de que s' envihi una comissió de regidors á Roma, formant part de la pelegrinació que ha de sortir de aquí 'l dia ó del pròxim febrer.

Molt bèn pensat.

Sent qüestió de béns y de romana, que hi vaja la comissió del matadero.

La corporació municipal havia destinat 15,000 pessetas per costejar l' estatua de la Verge de las Mercés que ha de coronar la cúpula de aquella iglesia.

Ara resulta que l' estatua costa 3,500 pessetas més, qual quantitat se demana á la Pubilla...

Com es natural, per 700 duros més ó menos, no es cosa de quedar malament.

No obstant se trata de una iglesia de las més ricas de Barcelona, qu' explota ab gran ventatja 'l ram dels casaments.

Pero jo ja ho veig.

La gent de sotana no 's cansa may de demanar. Y la gent de venera no 's cansa tampoch may de concedir.

Lo conegut industrial Sr. Escuder, immortalizat per la construcció del bombo colossal que tan soroll vá fer, ja 'n té una altra de pensada.

Aquesta vegada y ab motiu de l' Exposició construirá un monstruós globo terráqueo de 18 metros de diámetro, colocat entre las dos columnas d' Hércules, qual globo buit de dintre y transformat en saió, anirá donant voltas alrededor del seu eje.

En aquest cas, substituheixi 'l lema *Non plus ultra* de las columnas d' Hércules, per un altra de més apropiat.

Lo lema de *Ruede la bola*.

Qu' es la divisa del Ajuntament de Barcelona.

S' ha celebrat á Madrid lo primer sorteig per irradiació.

Lo dia avants d' extreure 's lo número afortunat vá practicarse un sorteig de per riure, ó siga un ensaig de l' extracció sortint lo número 33,444.

A tenor de la combinació anunciada, si aquest ensaig de sorteig hagués sigut válit, haurían to-

EN UN BALL DE SOCIETAT.

¿Qué m' ha dat aquest criat?
¿Carta d' amor?... ¡Cá! ¡Rediantrel!
¡Vaya un lance més bonich!...
¡Si es lo compte del meu sastre!

cat 40,000 pessetas al número 13,444 despatxat á Sant Gervasi de Cassolas.

En lo sorteig definitiu, vá sortir lo número 2,341.

Y en conseqüencia, pescá 40,000 pessetas lo número 22,341, despatxat també á Sant Gervasi de Cassolas.

De manera que tant de broma com en serio, Sant Gervasi de Cassolas, pesca sempre un segon premi.

Lo general Cassola s' emporta 'l primer de Nadal; Sant Gervasi de Cassolas lo segon de la irradiació.

Lo tercer de fixo caurá á Breda.

May siga sino per alló que dihuen que després de las cassolas venen las ollas.

Un qu' está necessitat de quartos se presenta á ca 'l notari preguntantli lo següent:

—¿Qué podrís pendre diners sobre part de una finca?

—Sí senyor.

—Donchs, vegi si me 'n troba.

—M' ha de indicar la finca.

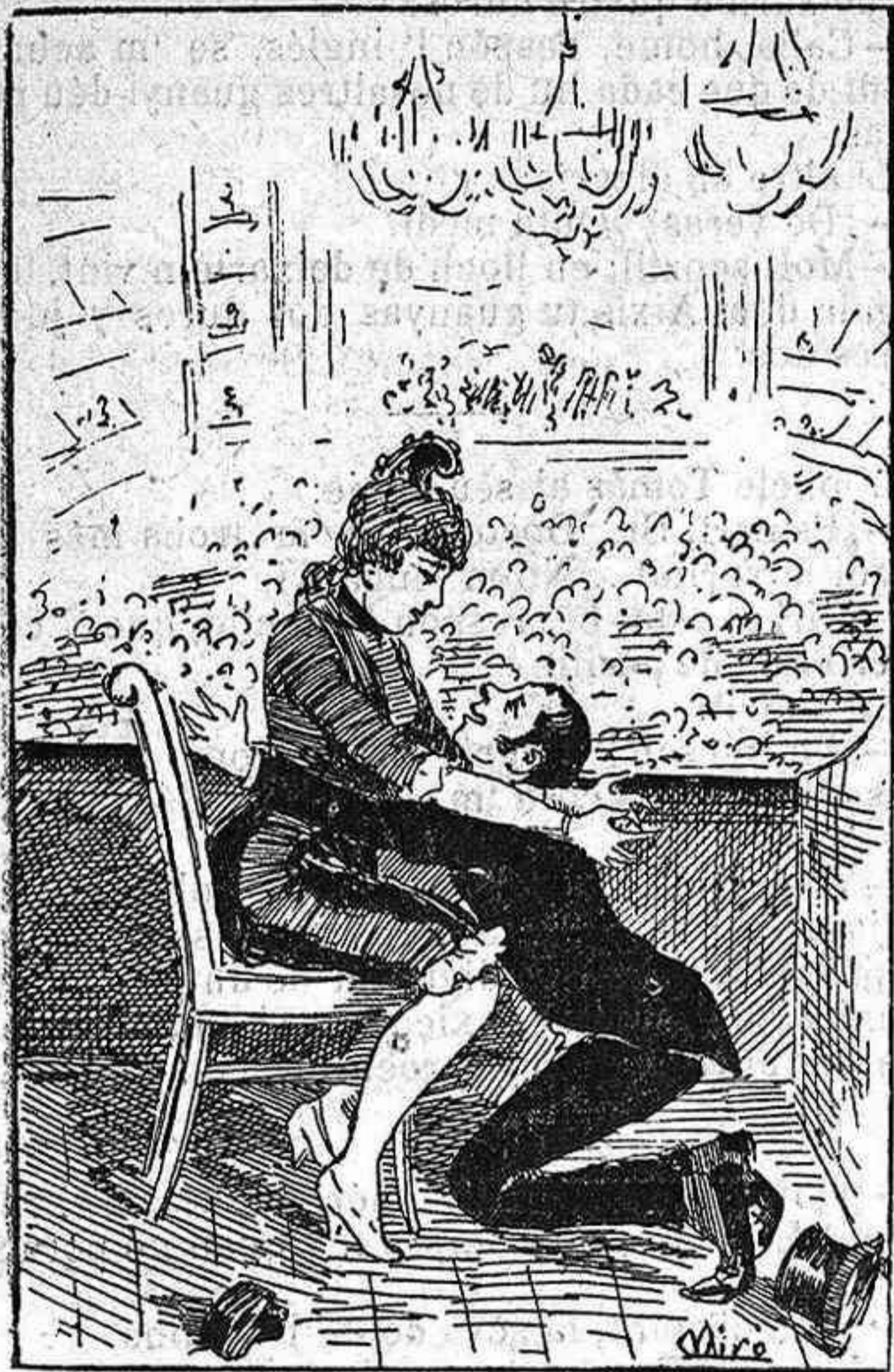
—Lo Parch y jardins de la Ciutadela.

—¡Home!

—No olvidi aquell rétol que diu: «Este parque y jardines son propiedad de los barceloneses.» Jo soch barceloní y desitjo empenyarme la part que 'm correspon.

Mentres se practican grans treballs per realisar l' Exposició universal, los dependents del municipi están repartint activament las papeletas

EN LO BALL DE MÀSCARAS.

—Serás mèva eternament!
—¿Y no te 'n cansarás may?
—¡Nó!.. Pero fès de manera
que no ho sápig a 'l papay.

de apremi de segon grau del impost sobre clava-
gueras.

Aixó pinta l' estat de Barcelona.
Molta grandesa per fora.
Y mentres tan la professò va per dintre.
Es dir, la professò vá per las clavagueras.

Ab motiu de la Exposició vindrán, segons diu-
hen, dos músicas de la Isla de Cuba.

Es un gran pensament.
Com que l' Ajuntament 'ns haurá fet tornar
negres, vingan músicas de Cuba.

Y á ballá 'l tango.

Lo que vaig á contarlos ha passat á Granada.

A Granada hi ha un presiri.
Y en aquell presiri hi ha lo costum de deixar
sortir als presidaris de nit, es dir á l' hora en que,
segons l' adagi castells, 'ls gats son pardos.

Un empleat del presiri tractava de corretjir
aquest abús, y l' empleat ha sigut declarat ces-
sant.

Y ara que hi torni.

La societat geográfica de Madrit tracta de cele-
brar ab molta pompa, lo quart centenari del des-
cubrimient de América.

A tal efecte 's proposa obrir una suscripció
universal per comprar la casa de Valladolid ahont
vá morir Colón.

Lo qual val tant com pregonar *urbi et orbe*,
que 'l govern espanyol no ha tingut may la idea,
ni medis per adquirir una finca que poca cosa val,

pagant aixís un tribut de admiració y respecte al
inmortal descubridor de América.

Una altra idea de la societat geográfica.

Cambiar lo nom de América per lo de Colo-
nasia.

Aixó es molt just; pero se 'm figura que l'
América ja es una mica massa gran perque la ba-
tejin de nou.

Tinch á la vista 'l programa del gran certámen
literari-científich convocat per las societats re-
creativas de Figueras *Casino Menestral*, *Casino
Figuerense* y *Erato*, é informat en l' esperit llibe-
ral y progressista de la época.

Sa molta extensió 'ns priva de reproduhirlo.

Conté 39 premis, alguns de molt valor, y desti-
nats á obras literarias, históricas, geográficas, de
arquitectura, etc., etc.

Per satisfacció de las personas que desitjin pen-
dre part en aquest concurs baix tants conceptes
interessant, en la Secretaria del *Ateneo Barcelo-
nés* se facilitará 'l programa, á quants tingan á bè
demanarlo. Horas de despaig: de 3 á 7 de la tarde.

Lo Comissari regi de la Exposició, senyor Gi-
rona, inaugurarà las tareas propias del seu cà-
rrech, ab un gran ápat que se celebrarà 'l día 23
del actual.

Lo senyor Girona ha renunciat al sou que li
estava destinat, y l' ápat en qüestió vá pagarlo
de la seva butxaca.

¿Ho veu D Francisco?

Y á propósit: D. Francisco no vá assistirhi.

En cambi D. Jaume ocupava una de las cabe-
ceras.

A més del ápat va haverhi baile.

Entenémnos: baile... del real patrimonio.

Dissapte passat, en un càfé de la Rambla.

— Escolta tú, ¿fém una partida de dominó?

— No.

— ¿Y aixó? ¿No t' agrada jugá al dominó?

— Sí; pero sols de una manera: quan dintre del
dominó hi ha una màscara jova y guapa.

Llegint lo *Diari*.

«Han salido de los puertos de Galicia, durante
el último mes, 4,000 braceros con destino á Amé-
rica.»

— No hauria dit may que á Galicia estés tant
adelantada aquesta industria.

— Quina industria?

— Home, la industria dels brasers.

EPÍGRAMAS.

Al arribá á Barcelona

un vell y tonto pagés,

va preguntar á dos joves

ahont era 'l *Saló de Cent*.

Y 'ls joves acompanyantlo

á un rich y elegant càfé,

van portarlo á la comuna,

dihentli:—Aquí 'l teniu... Entreu!

UNA PREGUNTA

—¿Qué 't deya aquell mosquitet que ara allí t' entretenia?
—Me deya... si anava dret per 'ná a la Tapineria.

—Va dibuixar en Mariano lo retrato de 'n Quimet.
—¿Y 'l va dibuixá' a la ploma?
—Nó: 'l va dibuixá al paper.

P. COLPK.

Ab cómichs dels més xiulats, treballa sempre l' Elías, y en Gil diu:—Tots son honrats; pro va ab malas companyias.

D. Antón, anant depressa, caygué a la Tapineria y 'l pobre 's va rompre l' ánima... de un botó de la levita.

S. U. S. T.

Diuen que al beure soch dat; mes jo veig que quan bech vi, no soch jo que 'm dono a n' ell, sinó qu' ell se 'm dona a mí.

SALDONI DE VALLCARCA.

No hi ha res que cansi més que una cosa eternament repetida, y de las cosas repetidas que més cansan, cap com que 'ns vingan a demanar quartos.

Un que sol deixarne véu venir a un seu amich que sempre n' hi demana, y naturalment se posa en guardia.

—Noy, haurás de ferme un favor, li diu: haurás de deixarme quatre duros.

—Calla, home, respón l' inglés, se 'm acut lo medi de que cada hu de nosaltres guanyi déu pesetas.

L' altre ab alegría:

—¿De veras? ¿Quín medi?

—Molt senzill: en lloch de deixarte'n vint, te 'm regalo déu. Aixís tu guanyas dos duros y jo 'ls altres dos.

L' oncle Tomás al seu metje:

—¿Es cert, Sr. Doctor, que 'm troba més bò? Digui la veritat... No m' enganyi.

—Miri si está bè, respon lo metje, que 'l considero fora de perill.

Lo malalt:

—¡Ah, no sab l' alegría que 'm donal Pero... no més que per una cosa 'm sab greu.

—Y aixó?

—Vostè coneix al meu nebot... lo pobre s' havia fet ja unas ilusions... Sr. Doctor, fassim lo favor de prepararlo... No li digui tot de un plegat, sino de mica en mica, pobre xicot!... Ah, díguili també que un' altra vegada ja procuraré complaure'l.

—¡Quin caràcter més enérgich tè en Francesch! Ell s' imposa sempre... y quan no pot més renega.

—Y no obstant, la seva dona 'l domina.

—Es cert. Pero ¿no es veritat que sembla mentida que un home que s' embruta en tot, deixi dominarse per la seva dona?

—Oh, jo 't diré... es que quan se troba al davant d' ella també s' embruta.

—Vols dir? Jo sempre li vist manso...

—Quan se troba davant d' ella s' embruta als pantalons.

En una taula de café l' Emilio está parlant mal de un amich seu.

—Home—li diu un dels que l' escoltan—sembla mentida que parlis aixís de un home a qui li déus més de un favor.

—Sí, es veritat: temps endarrera va prestarme un gran servey.

—Y donchs?

—Pero fa dos dias que va negarme'n un altre... Per lo tant estém en paus.

—Senyor Doctor, deya una dona afligida, que veyia morir al seu espós: per mor de Déu, consérvim al marit.

Lo metje mou lo cap ple de tristesa.

—Consérvime'l, Sr. Doctor.

—No hi ha més que un medi, respon lo metje que ha trobat una súbita idea.

—Y no l' emplea?

—No es hora encare.

—Què pensa fer?

—Embalsamarlo aixís que 's mori. Es l' única manera de conservar-lo.

En un concert.

Després de haver sentit D. Matías lo preludi de un vals de Strauss, exclama tot satisfet:

—¡Quina música més cayal Me faré un nús al mocador per recordarme'n!

EL AÑO PASADO

(1887)

LETRAS Y ARTES EN BARCELONA

por D. JOSÉ YXART

Volumen III

SUMARIO:

- I.—EL FILETE (Profesión de fe).
 II.—REVISTA TEATRAL.—Teatro principal.—Comedias.—Sainetes.—La Gran-via.—Cumberland.—Dás: El Hipnotismo.—Coquelin, actor.—Coquelin, monologuista.—Arte de leer.—*La Robe*: Estudio de Coquelin.—Romero Robledo.—Liceo.—*Tannhauser*.—Teatro Catalán.—Eldorado.—*Kikiriki*.—Juana Granier.—El Odeón.—Piquet y sus dramas.—Nota final.
 III.—CALVO Y VICO (Comentario y glosa).—Antecedentes.—La bola de nieve.—La polémica.—El público.—Los periódicos.—El Repertorio.—¿Qué debe ser el drama moderno?—Los dramas seudo modernos.—Los dramas neo-románticos.—Objeciones de los prácticos en el oficio.—Los actores.—Grandes artistas.—Recuerdos de Novelli.—Vico.—Calvo actor.—Calvo lector.—Maiquez y Romea.—Resumen.
 IV.—LA POESÍA CATALANA y las poesías de Angel Guimerá.
 V.—BIBLIOGRAFIA.—Consideraciones generales.—Poesías.—Novelas catalanas.—Novelas y cuentos en castellano.—Historia y monografías.
 VI.—CASOS Y COSAS.—Forasteros en Cataluña.—La Estatua de Prim.—De Reus á Tarragona.—Última página.—Índice.—Sumarios de los volúmenes anteriores.

BARCELONA

Y SU PROVINCIA

Guía itinerario descriptiva, estadística y pintoresca, por **MODESTO MARTÍ DE SOLÁ**, ayudante de obras públicas, ilustrada con un mapa de la provincia y profusión de grabados, dibujo del propio autor.—Un tomo en 8.º elegantemente encuadernado en tela y planchas. Precio 6 pesetas.

FERNANDA

por ALEJANDRO DUMAS (PADRE)

1 tomo en 8.º, 1 peseta.

MAGNETISMO É HIPNOTISMO

por EL DR. GULLIVERT

Versión castellana de E. Simancas, 1 tomo en 8.º, Ptas. 3'50.

ISABEL

Estudio del natural, por **MARÍA DEL PILAR SINUÉS**, 1 tomo en 8.º, Ptas. 3'50.

PARA SER AMADA

Consejos de una coqueta, por la *Duquesa Laureana*, 1 tomo en 8.º, Ptas. 3.

EL PRADO DE AMAPOLAS

de PAUL DE KOCK

1 tomo en 8.º cubierta al cromo, 1 peseta.

TRES MUJERES PARA UN HOMBRE

por D. M. GARCÍA REY

1 tomo en 8.º cubierta al cromo, 1 peseta.

LA HIJA MADRE

por MATTHEY

1 tomo en 8.º, Ptas. 1'50.

FANTASÍAS

Leyendas y tradiciones, por **VICENTE BLASCO IBÁÑEZ**, 1 tomo en 8.º, Ptas. 1'50.

LA GRAN VÍA

REVISTA MADRILEÑA CÓMICO-LÍRICA, FANTÁSTICO-CALLEJERA.

Última edición, 1 peseta.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútuo, bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. A 'ls corresponsals de la casa, s' otorgan rebaixas.

—¿Qué deu volgué aquest noyet
que 'ns vè seguint estona há?
—¡Qui sab! Potser vol cridarte,
per jugá ab tú... á cou-diná.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Po-llas-tres.*
2. ID. 2.ª—*Mos-ca-tell.*
3. ANAGRAMA.—*Remono-Moreno.*
4. SINONIMIA.—*N'ets-Nets-Nets*
5. TRENCA-CLOSCAS.—*Casada, viuda y soltera.*
6. ROMBO.—

A
E V A
E L E N A
A V E L I N O
A N I M A
A N A
O

7. INTRÍNGULIS.—*Canals.*
8. GEROGLÍFICH.—*Per grans los graners.*

XARADAS.

I.

¡Quina hu-tan bufona
que tens y tan bèn fetal

Jo t' hu-girat nineta,
per ton garbo y ta sal;
que n' erats molt hermosa,
y 'l dos amor volfa,
ja 't va dir l' altre dia
lo méu parent *Total.*

GERONI DE LA BORDETA.

II.

Ma primera es vegetal,
segona es una vocal,
tersa nota musical,
quart-girat un mineral
y nom d' home mon *total.*

MATA-MORTS.

ANAGRAMA.

Desde que aquell gros *total*
va dar lo susto á en Pauhet,
que 's troba *total*, pobret ..
Me pots bèn creure, Marsal.

L. LÓPEZ Y LÓPEZ.

MUDANSA.

La *total* de tot que ahir
duya la senyora Cot,
la va comprar tot lluhir
á casa son oncle Tot.

TRENCA-CLOSCAS.

ANGEL FABÉ.

Riudellots.

Combinar aquestas lletras de manera que resulti lo
nom de una població catalana.

SUTERO, FUROR Y C.^a

LOGOGRIFO-NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Al port sol haverni.
- 4 2 4 5 6 7 5.—Una senyora molt alta.
- 1 2 7 8 6 5.—Una id. de sarsuela.
- 1 2 3 4 5.—Població.
- 6 5 7 5.—En las vaquerías.
- 4 5 7.—Bestia.
- 3 2.—Nota musical.
- 1.—Consonant.

CAPELLÁ PRE-HISTÓRICH.

CONVERSA.

—¿No erats fora, Andréu?
—Sí, ahir á las vuyt vaig arribar de Collbató. Ma so-
gra 's va empenyar en venir.
—¿Per allí dalt bons, eh?
—Sí Ah, y 'm van donar expresions per tú
—¿Qui?
—Lo matrimoni que hi anomenat.

RAFEL ALONSO.

GEROGLÍFICH.

LOX

Reyno

PAGA

R

NO : PAPA IX

L. LÓPEZ Y LÓPEZ.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.